

Undervisningsforløb 1.-3. klasse

NB! Dele af dette UV-forløbet er baseret på KILDENs reformationsprojekt Kirkerummets Brikker. Hvis klassen har arbejdet med materialet og alligevel ønsker at se reproduktionen på biblioteket kan besøget bruges evaluerende eller eleverne kan sættes til en friere opgave, fx skrive eller tegne en fortælling ud fra værket eller oversætte ældre danske bibelske tekster til nudansk.

Lektion 1: Besøg i udstillingen på biblioteket

1. Start med at samle eleverne foran reproduktionen af Torslunde Alterpanel.

Tal først om det, eleverne konkret ser og kan beskrive. Fx mennesker der spiser og drikker, en mand som læser fra en bog, En mand der holder en baby, et bord med lys på, mennesker der står, mennesker der sidder, hvordan hænderne er samlet, hvilke farver er der brugt? Hvordan er folk klædt, hvad har damerne på hovedet? Osv.

Påbegynd herefter en enkelt tolkning.

- Kan eleverne genkende nogle af figurerne?
- Nogle af møblerne?
- Hvad laver personerne på billedet mon?
- Hvad fortæller personernes tøj om, hvornår det mon er malet? Går man fx klædt sådan i dag?
- Hvem peger manden på prædikestolen på? Er der andre, der kigger derhen? Hvorfor mon?
- Hvilke rum befinder de mange mennesker sig mon i?

Suppler gerne eleverne.

Fortæl herefter eleverne, at maleriet stammer fra Torslunde Kirke på Vestegnen, hvor det hænger på alteret. Det hedder et alterpanel. Maleriet er så vigtigt, at det i dag hænger på Nationalmuseet. Det fortæller, hvordan kirkerne i Danmark kom til at se ud efter reformationen.

Men alt det her nye skulle jo formidles til både præster og til de folk som gik i kirke. Derfor fik præsten i Torslunde den ide, at han kunne få et billede malet, som fortalte om alt det nye, som fik betydning for kirkerummets indretning og gudstjenesten.

2. Saml herefter eleverne foran udstillingen af bibler eller bibelsider.

Fortæl eleverne at reformationen var en ændring af kirken for 500 år siden, som førte til en ny måde at lave kirke på. Reformationen blev indledt af en mand, munken Martin Luther, fordi han syntes, at den måde, man dengang lavede kirke på, var forkert. At det var forkert, havde han fundet ud af ved selv at læse i Bibelen. Dengang da Martin Luther levede var det desværre de færreste almindelige mennesker, der selv kunne læse i Bibelen, for den var skrevet på latin. Det mente Luther var forkert, da han jo ved selv at læse i Bibelen havde opdaget, at den måde de katolske præster lavede kirke på var forkert. Martin Luther oversatte derfor Bibelen til tysk, da han var tysker. I Danmark blev Bibelen som følge af reformationen oversat til dansk.

Lad herefter eleverne prøve at læse eller læs de fem sætninger ved montren højt. Start med den ældste på latin og arbejd jer frem gennem tiden.

Tal med eleverne om:

- Hvilken sætning var lettest at forstå?
- Hvorfor var den mon det?
- Hvad er der sket med sproget?

3. Lad herefter eleverne gå på opdagelse i Torslunde Alterpanel ved hjælp af arket: "Find-tingen-på-alterpanelet", som findes på biblioteket.

De elever, der hurtigt bliver færdige, kan evt. sættes til at samle puslespillet af Torslunde Alterpanel. Inden de sættes i gang, kan man fortælle dem, at det at reformere betyder at omdanne eller forbedre noget, der allerede findes. Man kan sige, at Luther samlede de bibelske fortællingers brikker på en ny måde.

Lektion 2: På skolen

1. Start med at genopfriske besøget på bibliotek. Hvad så eleverne? Hvad hørte de om? Og hvad lavede de?

2. Lad herefter eleverne læse eller læs den korte fortælling: Tordenevr højt for eleverne. Indled med at nævne, at det er en historie der handler om, hvorfor Torslunde Alterpanel blev malet. Fortællingen findes på elevernes side.

Tal efterfølgende om fortællingen. Fx:

- Hvad sker der i fortællingen?
- Hvem er det Johannes møder i kirken?
- Hvorfor får Johannes billedet lavet som voksen?
- Hvilke dele af kirkerummet, møder vi i fortællingen?

Fortæl i øvrigt at fortællingen er digtet. Johannes og Martin Luther er virkelige personer, og Johannes fik lavet billedet som voksen. Men det, at de to møder hinanden i Wittenberg, er noget en forfatter har fundet på.

3. Slut forløbet af med at vise eleverne den lille animationsfilm om Torslunde Alterpanel.

Udpeg og fortæl kort om følgende ting på motivet på billedet (vis det imens på smartboard). Skriv løbende eller efterfølgende ordene op på tavlen:

- Alter
- Prædikestol
- Døbefont
- Bibelen
- Kalk (bæger til altervin) og disk (fad til oblater)

Lad eleverne arbejde med stregtegningen af Torslunde Alterpanel. De skal lægge farve på netop de ting, I har noteret på tavlen.

Afslut med at fortælle eleverne, at alter, prædikestol, døbefont, bibel, kalk og disk stadig findes i alle danske folkekirker. Måske ser de lidt anderledes ud, men kirkerne er indrettet som Luther og reformatorerne tænkte.